

Særavtale om beredskapsvakt utenfor arbeidsstedet i fredstid i Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap

1 Virkeområde

Den regulerer forholdene til arbeidstid og økonomisk kompensasjon for ansatte i virksomheten DSB ved pålagt beredskapsvakt utenfor arbeidsstedet i fredstid. Beredskapsvakt utenfor arbeidsstedet omtales videre i avtalen som beredskapsvakt. Avtalen er inngått med hjemmel i arbeidsmiljøloven (aml) og hovedtariffavtalens fellesbestemmelser (hta).

Det skal utarbeides en intern instruks for hver beredskapsvakt, som nærmere regulerer gjennomføringen av avtalen. Instruksene skal utarbeides etter felles mal. Alle beredskapsvaktordningene skal føre logg over hendelser i vaktperioden.

2 Beredskapsvakt hta § 17

Tjenestestedets leder anbefaler overfor direktøren som deretter avgjør hvilken oppmøtetid som er nødvendig.¹

Behovet for beredskapsvakt skal drøftes med de tillitsvalgte.

Selve beredskapsvakten vil si å svare på henvendelser, videreformidle hendelser, veilede og formidle. Dette godtgjøres i henhold til det avgjorte kompensasjonsnivået jf. hta § 17. Tjeneste utover dette; fremskaffe ressurser, iverksette tiltak, oppmøtetid og videre tjeneste på oppmøteplass, godtgjøres som aktivt arbeid etter hta § 17 nr. 6.

Faste arbeidsoppgaver i beredskapsvaktperioden skal regnes og kompenseres som arbeidstid fullt ut, og holdes utenfor beregningsgrunnlaget for omregnet tid.

Beredskapsvakten skal medbringe vaktplan/instruks, mobiltelefon og/eller pc, og skal respondere øyeblikkelig på enhver henvendelse. Ved utrykning er det for enkelte typer beredskapsvakt også krav til å kunne utføre aktiv tjeneste eller avtalt handling, og i tillegg kunne møte opp på nærmere angitt fremmøtested innen fastsatt tid.

Det er forbudt å nyte alkohol eller andre rusmidler når man går beredskapsvakt.

Arbeidsgiver plikter å sørge for at arbeidstaker har tilstrekkelig opplæring og kompetanse. Krav til dette fremgår av de enkelte instruksene.

2.1 Omregningsalternativer for arbeidstid og økonomisk kompensasjon

Hovedregelen er at 1:5 av beredskapsvakten skal regnes inn i den alminnelige arbeidstiden jf. hta § 17 nr. 1. Ved valg av annen omregningsfaktor enn 1:5 skal det legges vekt på i hvilken grad beredskapsvakten er byrdefull for arbeidstakeren. Om beredskapsvakten anses byrdefull beror på hvilket krav som stilles til oppmøtetid, antall utrykninger i året, bevegelsesfrihet, og i hvilken grad arbeidet ved utrykning er omfattende og varig. Selv om et moment tilsier et bestemt omregningsalternativ må momentene sees i sammenheng.

A) Omregningsalternativ 1:5

¹ Fastsettelse av oppmøtetid skal bygge på en vurdering av hvilke krav og forventninger som stilles til beredskapen.

Beredskapsvakt hvor det forutsettes oppmøtetid kompenseres som hovedregel i forhold 1:5 (12 minutter per time). Beredskapsvakten er meget byrdefull og en klar begrensning i bevegelsesfriheten til arbeidstakeren.

B) Omregningsalternativ 1:7

Beredskapsvakt hvor det ikke forutsettes oppmøtetid og det stilles krav til en aktiv rolle som medfører at vakten må utføre avtalte handlinger uten at det er definert som oppmøte, kompenseres som hovedregel i forhold 1:7 (8,6 minutter per time). Beredskapsvakten er byrdefull og en begrensning i bevegelsesfriheten til arbeidstakeren.

C) Omregningsalternativ 1:9

Beredskapsvakt hvor det ikke forutsettes oppmøtetid der arbeidstakeren er bundet av mobiltelefon/pc og innehar en aktiv rolle, som medfører at han må utføre avtalte handlinger uten at det defineres som utrykning. Denne type beredskapsvakt kompenseres som hovedregel i forhold 1:9 (6,7 minutter per time). Arbeidstakeren har tilnærmet normal bevegelsesfrihet og beredskapsvakten er mindre byrdefull.

2.2 Beredskapsvakter i virksomheten DSB

Vakt	Omregningsalternativ
Beredskapsvakt for NUSB	A 1:5
Beredskapsvakt for SA	A 1:5
Beredskapsvakt for IKT	A 1:5
Beredskapsvakt for IOS	A 1:5
Beredskapsvakt for NBSK	A 1:5
Beredskapsvakt for Sivilforsvaret	B 1:7
Beredskapsvakt for SKB	B 1:7
Beredskapsvakt for DSB	C 1:9
Beredskapsvakt for INA	C 1:9

3 Arbeidstid hta § 7

3.1 Arbeidstid og pengegodtgjørelse

En uke defineres i denne avtalen fra mandag kl. 00.00 til søndag kl. 24.00. Et døgn defineres i denne avtale fra kl. 00.00 til kl. 24.00.

Hovedregelen er at beredskapsvakt etter denne avtale skal regnes med i den alminnelige arbeidstid for halvparten av omregnet tid, mens halvparten kompenseres med pengegodtgjørelse jf. hta § 17 nr. 4.

Etter avtale mellom arbeidstaker og arbeidsgiver kan hele eller deler av kompensasjonen gis som alminnelig arbeidstid. Dersom beredskapsvakten holdes utenfor alminnelig arbeidstid forutsettes det at arbeidstakernes fysiske og psykiske helse og velferd blir ivaretatt jf. aml § 4-1.

Hjemmevakt periode	Totalt timeantall	Omregnet tid i timer			Arbeidstidsberegning 50 % av omregnet tid			Pengegodtgjørelse 50 % av omregnet tid		
Beregningsfaktor		1:5	1:7	1:9	1:5	1:7	1:9	1:5	1:7	1:9

Uke	130,5	26,1	18,6	14,5	13,1	9,3	7,3	13,1	9,3	7,3
Helg	64,5	12,9	9,2	7,2	6,5	4,6	3,6	6,5	4,6	3,6
Hverdag	16,5	3,3	2,4	1,8	1,7	1,2	0,9	1,7	1,2	0,9

Tabellen ovenfor viser total tid i timer og hva det utgjør etter omregning for henholdsvis uke (onsdag – onsdag), helg (fredag 1530 – mandag 0800) og hverdag (1530 – 0800). De to siste hovedkolonnene viser omregnet tid i timer som legges til i ordinær arbeidstid og timer som godtgjøres økonomisk.

Alminnelig arbeidstid skal ordnes slik at den i løpet av en periode på høyst 52 uker i gjennomsnitt ikke blir lenger enn 37,5 timer, men slik at den alminnelige arbeidstiden ikke blir lenger enn 10 timer i løpet av 24 timer og 48 timer i løpet av 7 dager. Grensen på 48 timer kan gjennomsnittsberegnes over en periode på 8 uker, likevel slik at den alminnelige arbeidstiden ikke overstiger 54 timer i noen enkelt uke, jf. hta § 7 nr. 8 og aml § 10-5 andre ledd.

Alminnelig arbeidstid må organiseres slik at det hver uke er en sammenhengende fritid på minst 28 timer jf. aml § 10-8 tredje ledd.¹ For øvrig følges bestemmelsene om ukentlig fritid i hta § 14. Den arbeidsfrie perioden skal plasseres mellom to hovedarbeidsperioder jf. aml § 10-8 første ledd.

Tjenestestedets leder har et særskilt ansvar for å påse at opparbeidet tid utover ordinær arbeidstid avvikles.²

Det gis tillegg for ettermiddagstjeneste, lørdags-, søndags- og helgedagstjeneste for det beregnede antall timer av beredskapsvakt etter. hta § 17 nr. 3.

3.1.1 Særlig om deltidansatte

For ansatte i deltidstilling utbetales (hverdag, lørdag og søndag) ordinær timelønn for omregnet tid inntil antall timer for tilsvarende heltidsstilling er oppnådd jf. HTA § 13 nr. 5.

3.2 Arbeidsplan hta § 17 nr. 2

Når beredskapsvakt utføres til ulike tider av døgnet, skal det utarbeides en arbeidsplan etter aml § 10-3 som viser arbeidstid og fritid jf. hta § 17 nr. 2. Beredskapsvakt må i arbeidsplanen planlegges i sammenheng med annet planlagt arbeid på arbeidsstedet.³ Arbeidsplanen skal drøftes med de tillitsvalgte senest 14 dager før iverksettelsen jf. aml § 10-3. Der fristen på 14 dager overtredes, skal arbeidet kompenseres som overtid etter hta § 13 nr. 1, men etter den omregningsfaktoren som benyttes ved den aktuelle beredskapsordningen.

Ansatte kan kreve å bli fritatt fra beredskapsvakt utenfor arbeidsstedet etter regler gitt i aml § 10-2. Slikt fritak skal normalt klargjøres på forhånd eller i forbindelse med oppsetting av arbeidsplan. Dersom grunnlaget for beredskapsvakt bortfaller kan den senest tilbakekalles innen kl. 12.00 tre virkedager før vakt starter.

4 Dekning av reise

Ved beredskapsvakt etter denne avtale, dekkes reise/fremmøte etter statens satser for bruk av egen bil og/eller dekning av andre legitimerede utgifter jf. hta § 8 og ”særavtale for reiser innenlands for statens

² Arbeidsgiver skal sørge for å tilrettelegge tjenesten slik at de ansatte gis tilstrekkelig fritid. Beredskapsvakt må derfor sees i sammenheng med annen tjeneste og planlegges i samsvar med denne.

³ Hver arbeidstaker skal kun ha en arbeidsplan som viser den totale arbeidstid og fritid. Dersom arbeidstaker i tillegg til beredskapsvakt skal gå tilstedeværende vakt, ha undervisning osv. skal dette fremgå av samme arbeidsplan.

regning”.

5 Særlig om kompensasjon ved akuttinnsats og ved behov for økt tilgjengelighet

Tjenestestedets leder kan pålegge ansatte beredskapsvakt etter denne avtale i inntil to uker. Etablering av beredskapsvakt utover dette skal godkjennes av direktøren, etter drøftinger mellom partene.

Ved akuttinnsats hvor det er behov for å etablere beredskapsvakt kompenseres vaktperioden fullt ut med pengegodtgjørelse for den beregnede tid.

I perioder med behov for økt tilgjengelighet kompenseres vaktperiodene fram til det er etablert arbeidsplaner i samsvar med punkt 4.2, med pengegodtgjørelse for den beregnede tid. Tjenestestedets leder er ansvarlig for at beredskapsvaktordningen så snart det er mulig reguleres i sammenheng med ordinær tjeneste etter reglene i punkt 4.2 ovenfor.

Dersom det er klart at beredskapsvakt ved akuttinnsats vil gå over i en periode med behov for økt tilgjengelighet skal dette reguleres i samsvar med punkt 4.2 så snart det er mulig.

6 Annen informasjon om økonomisk kompensasjon

Variable tillegg i denne avtale er pensjonsgivende så langt det følger av hta vedlegg 4 og ferieloven § 10 første ledd. Lønn under sykdom følger hta § 11. Arbeidstaker som blir syk i vaktperioden får også kompensert ukefridagen.

7 Varighet

Avtalen erstatter alle tidligere ordninger som omhandler beredskapsvakt utenfor arbeidsstedet i fredstid i Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap, og gjøres gjeldende med virkning fra og med 01.01.2012 til og med 31.12.2012.

Tønsberg 16. november 2011